

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/47/2025
Identifikačné číslo spisu:	6124232395
Dátum vydania rozhodnutia:	13.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6124232395.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej, v spore žalobcu Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, Žilina 010 01, IČO: 50 496 166, právne zast.: ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, Žilina 010 01, IČO: 36 864 455, proti žalovanému KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Mlynské nivy 7816/16, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 821 09, IČO: 00 585 441, právne zast.: JUDr. Baltazár Mucska, advokát, so sídlom Palárikova 15, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 811 04, o zaplatenie 101,82 eura s príslušenstvom, o nesúhlase Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením sporu Krajským súdom v Žiline, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na konanie a rozhodnutie o odvolaní je Krajský súd v Žiline.

Odôvodnenie

1. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) bol podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) predložený Krajským súdom v Banskej Bystrici súdny spis na rozhodnutie o príslušnosti. Krajský súd v Banskej Bystrici nesúhlasil s postúpením sporu Krajským súdom v Žiline argumentujúc tým, že nejde o obchodnoprávny spor.

2. Najvyšší súd SR ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Banskej Bystrici a Krajskému súdu v Žiline (§ 43 ods. 2 CSP) dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením sporu je dôvodný.

3. Podľa § 34 ods. 1 CSP, ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

4. Podľa § 34 ods. 2 CSP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa: a) § 22

písm. f) a h) a § 23 písm. f) a h) je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici;
b) § 22 písm. d) a g) a § 23 písm. d) a g) je príslušný Krajský súd v Bratislave;
c) § 22 písm. e) a § 23 písm. e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

5. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

6. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

7. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 3 ods. 8 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“) sídlom Krajského súdu v Žiline je mesto Žilina; jeho obvod tvoria obvody a) Okresného súdu Liptovský Mikuláš, b) Okresného súdu Martin, c) Okresného súdu Námestovo, d) Okresného súdu Žilina.

9. Zo spisu vyplýva, že v danom spore rozhodol Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 10Cb/75/2024-92 zo dňa 14. marca 2025, ktorým žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 101,82 eur s úrokom z omeškania 9,5 % ročne z tejto sumy od 26.01.2024 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Proti tomuto rozsudku Okresného súdu Žilina podal žalovaný odvolanie, ktoré bolo predložené na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline. Krajský súd v Žiline o odvolaní žalovaného nerozhodol a v súlade s § 34 ods. 2 písm. a) CSP postúpil podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 40 CSP vec Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu výhradne špecializovanému na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v obchodnoprávnom spore. V súvislosti s posúdením funkčnej príslušnosti Krajský súd v Žiline poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v obdobnom spore sp. zn. 5Ndob/22/2023 zo dňa 10. októbra 2023 a uviedol, že v zmysle právnej úpravy účinnej od 01. júna 2023 a z dôvodu okamžitej aplikability novej procesnej právnej úpravy je na konanie o odvolaní v predmetnom spore príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

10. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „predkladajúci súd“) s postúpením sporu nesúhlasil a vec predložil Najvyššiemu súdu SR na rozhodnutie sporu o príslušnosť. Poukázal na to, že predmetom konania je nárok žalobcu, na zaplatenie sumy 101,82 eura s príslušenstvom titulom uhradenia nákladov na prenájom náhradného vozidla, ktoré mal poškodený v prenájme na základe Zmluvy o nájme dopravného prostriedku č. 1690/2023 z 22.12.2023 z dôvodu opravy jeho poškodeného motorového vozidla v autoservise. K vzniku škody došlo prevádzkou motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovaného. Pohľadávka spočíva v sume zodpovedajúcej poisťovňou krátenej časti náhrady škody vo forme účelne vynaložených nákladov na náhradné motorové vozidlo vzniknutej z poistnej udalosti spôsobenej škodcom, t.j. osobou, ktorá mala so žalovaným (poisťovňou) uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení vozidiel. Náhradu škody si tak poškodený uplatňuje priamo voči poisťovateľovi (a nie voči subjektu, ktorý mu spôsobil škodu). Žalobca v konaní vystupuje ako právnická osoba, ktorá je podnikateľom a žalovaný je taktiež podnikateľským subjektom. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 08. januára 2024 došlo k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu (právnickú osobu). Žalobca odvodzuje svoje postavenie od postupcu - poškodeného, kedy sa povaha záväzku poisťovne z povinného zmluvného poistenia voči poškodenému postúpením pohľadávky a zmenou v osobe veriteľa nemení. Krajský súd v Banskej Bystrici tak zdôraznil, že predmetom žaloby je nárok na plnenie požadované žalobcom od žalovaného, ktorý nemá základ v ich vzájomnom záväzkovom vzťahu, keďže strany medzi sebou neuzavreli žiadnu zmluvu a neexistuje medzi nimi vzťah, ktorý by mal pôvod v podnikateľskej činnosti oboch strán sporu. Požadované plnenie vyplýva z povinného zmluvného

poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, upravené zákonom č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“) so subsidiárnou aplikáciou zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). Podľa Krajského súdu v Banskej Bystrici tak hmotnoprávny vzťah, ktorý je základom tohto sporu tak nemožno definovať ako obchodný záväzkový vzťah, ale ako vzťah občianskoprávny, pri ktorom povaha subjektov nie je relevantná, na základe čoho tak predmetný spor ako taký nie je obchodnoprávnym sporom. Krajský súd v Banskej Bystrici uviedol tiež, že skutočnosť, že Okresný súd Žilina zapísal vec do nesprávneho súdneho registra „Cb“ nemení charakter súdneho sporu a nie je dôvodom, aby vo veci rozhodoval senát obchodnoprávneho kolégia, pretože tým by došlo k popretiu zásady zákonného sudcu.

11. Pre rozhodnutie predmetného sporu o príslušnosť bolo potrebné zaoberať sa otázkou povahy sporu, teda či sa jedná o spor obchodnoprávny alebo, ako sa domnieva predkladajúci súd, o spor občianskoprávny. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR ide v posudzovanom prípade o majetkový spor o náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, a to konkrétne v podobe nákladov vynaložených poškodeným na nájom náhradného motorového vozidla. Krajský súd v Banskej Bystrici pritom dôvodne namietal, že nejde o obchodnoprávny spor, ktorá skutočnosť by zakladala jeho funkčnú príslušnosť na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu Okresného súdu Žilina v zmysle § 34 ods. 2 písm. a) v spojení s § 22 písm. h) CSP. Pre založenie funkčnej príslušnosti tohto súdu podľa § 34 CSP je totiž nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OBZ“), prípadne spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 OBZ považovať za obchodný záväzkový vzťah, spravujúci sa ustanoveniami tretej časti OBZ. V predmetnej veci sa o takýto prípad nejedná, keďže nie je naplnený základný predpoklad podľa § 261 ods. 1 OBZ, a to, že ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ak je pri jeho vzniku s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. Pre naplnenie definície obchodnoprávneho sporu nepostačuje, že na strane žalobcu a žalovaného vystupujú obchodné spoločnosti, pretože dôležitá je aj právna povaha nároku, ktorý je uplatňovaný v súdnom konaní.

12. Najvyšší súd SR zdôrazňuje, že charakter právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je priamo určený vzťahom medzi škodcom a poškodeným, ktorý vzťah je vždy vzťahom občianskoprávnym, vyplývajúcim z ustanovení § 427 a nasl. OZ. Preto aj v predmetnom spore ide o nárok rýdzo občianskoprávny. Zásadnou v posudzovanej veci je skutočnosť, že samotným postúpením pohľadávky sa povaha postúpenej pohľadávky, majúcej výlučne občianskoprávny charakter, nemení. Rozhodujúce je, že strany sporu medzi sebou neuzavreli žiadny zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Ich právny vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou OZ. Priamy nárok poškodeného proti poisťovateľovi vyplýva z § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., pričom je nerozhodné, či poškodený je podnikateľ alebo fyzická osoba - nepodnikateľ.

13. Pokiaľ Krajský súd v Žiline argumentoval uznesením sp. zn. 5Ndob/22/2023 z 10. októbra 2023, Najvyšší súd SR poukazuje na to, že v prípade označeného rozhodnutia nejde o ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, pričom samotný senát 5O vydal následne viacero (opačných) rozhodnutí, v ktorých spor medzi rovnakými stranami, založený na porovnateľných skutkových okolnostiach, posúdil ako spor občianskoprávny (porovnaj napr. sp. zn. 5Ndob/71/2023, sp. zn. 5Ndob/7/2024, sp. zn. 5Ndob/26/2024, sp. zn. 5Ndob/8/2025, sp. zn. 5Ndob/12/2025 a iné). Najvyšší súd SR v tejto súvislosti tiež odkazuje na závery uznesenia veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/2/2024 z 12. novembra 2024, podľa ktorých obchodnoprávnym sporom nie je spor o náhradu škody medzi poškodeným a povinnou zmluvnou poisťovňou škodcu, vedený medzi takýmito stranami na základe osobitnej úpravy z ustanovenia čl. I § 15 ods. 1 vety druhej zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

14. S ohľadom na vyššie uvedené, keďže predmetný spor má charakter občianskoprávny, a nie obchodnoprávny, nie je na jeho prejednanie daná funkčná (kauzálna) príslušnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa § 34 ods. 2 písm. a) v spojení s § 22 písm. h) CSP.

15. Funkčnú príslušnosť súdu na konanie o odvolaní žalovaného je preto potrebné určiť podľa § 34 ods. 1 CSP, podľa ktorého o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Okresný súd Žilina má podľa § 3 ods. 8 písm. d) zákona č. 371/2004 Z. z. sídlo v obvode Krajského súdu v Žiline.

16. Na základe vyššie uvedeného dospel Najvyšší súd SR k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením sporu je dôvodný a na konanie a rozhodnutie o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 10Cb/75/2024-92 zo dňa 14. marca 2025 je funkčne príslušný Krajský súd v Žiline.

17. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.